

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A 24. SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI NEMZETKÖZI LEVÉLTÁRI NAPOK MEGRENDEZÉSE A MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI LEVÉLTÁRÁBAN

című pályázatról

Az MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára éves nagyrendezvénye a levéltári nap. Az ünnepi alkalom lehetőség arra, hogy a levéltárban folyó munka mellett a régió helytörténeti kutatásának legújabb eredményeit is megismerjék az érdeklődők és találkozhatnak az ország különböző pontjairól és a határon túlról érkezett szakemberekkel. Hagyományaink szerint ilyenkor nem csak a társintézmények és más levéltárak munkatársai vannak jelen előadóként vagy hallgatóként, hanem a helybeli diákok és felnőttek is. A konferenciát követő szakmai út pedig alkalmas arra, hogy olyan gyűjteményeket, őrzőhelyeket ismerjenek meg, akik velünk tartanak, ahova ritkán jut el még a szakmabeli is.

Az idei rendezvény kiemelt programja volt Nyíregyháza városnak, hiszen annak ellenére, hogy az itt lakók őseinek egy része érintett a hét évtizeddel ezelőtti csehszlovák-magyar lakosságcserében, a várostörténetben még mindig sok fehér foltot kell valós információval megtölteni az 1945-49-es évekről. A levéltár-barátok, kollégák és városlakók mellett érdeklődésre tartott számot a rendezvény a helyi egyetem hallgatói körében is.

A Nyíregyházán a Megyeháza Bessenyei Nagytermében 2017. szeptember 28-án tartott ünnepélyes megnyitón tisztelettel hajtottunk fejet elhunytjaink, köztük a 2016 novemberében eltávozott dr. Nagy Ferenc címzetes levéltár-igazgató emléke előtt. A több mint száz jelenlévőt köszöntötte Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke, Prof. dr. Ö. Kovács József, a Magyar Nemzeti Levéltár megyei főigazgató-helyettese, dr. Bukovszky László, a szlovák kormány kisebbségügyi kormánybiztosa és Gara Katalin, Magyarország ungvári vezető konzulja.

A megnyitón hagyományosan Pro Archivo-emléklapok átadásával mondtunk köszönetet a gyűjteményünket ajándékaikkal gyarapítóknak és a szakmai munkánkat segítőknek. A Jósza András Múzeummal, a Nyíregyházi Egyetem Történettudományi és Filozófia Intézetével, a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtárral és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Honismereti Egyesülettel közösen meghirdetett helytörténeti pályázat előtt dr. Sallai József, a bírálóbizottság örökös elnöke

bemutatta a pályázatokat, majd Nagy Dóra mb. igazgatóhelyettes kihirdette az eredményt. A díjazottak röviden vázolták dolgozatukat.

A tudományos konferencia előadóit hallgatva az érdeklődők megismerkedhettek a lakosságcserek történelmi körülményeivel, a lokális eseményekkel, a következményekkel, valamint a szlovákiai levéltárakban fellelhető forrásokkal.

Bukovszky László, Novák Veronika, Popély Árpád Szlovákiából, Szarka László Budapestről, Dancsecz Mónika Győrből, Erdész Ádám Gyuláról érkezett hozzánk. Megosztotta helyi kutatási eredményeit a közönséggel Bánszki Hajnalka munkatársunk is. Részben az NKA támogatásának, részben a helyi Szabolcs Takarékszövetkezet szponzorálásának eredményeként egy fiatal, Veszprém megyei kutató is beszámolhatott lelkes gyűjtőmunkájának eredményeiről.

A rendezvény 2. napján, 29-én Jászón a premontrei apátságot tekintettük meg a félszáz résztvevővel, majd Kassán koszorút helyeztünk el gróf Esterházy János szobránál. A rendezvény egyik érdekessége, hogy a friss Pro Archivó- emléklaposunk, Megyery Pál oklevél ajándékának eredetijét a Jászói Konvent állította ki, és a konvent levéltárával Pozsonyban őrzik.

Bár terveink között szerepelt a stószai Fábri-emlékház megtekintése is, a programot előkészítő utunk során szerzett tapasztalataink alapján úgy döntöttünk, hogy ez már nem fér bele a nap programjába, így ez elmaradt. Egyéb terveinket maradéktalanul megvalósítottuk.

Szeretnénk köszönetet mondani a kuratórium támogatásáért, ami nélkül a sokak által várt és nagyra értékelt program megvalósítása nem lett volna lehetséges. Mint eddigi levéltári napjaink esetében is, azt reméljük, hogy az elhangzott előadásokat nem csak a videotóriumon lehet majd megtekinteni, ill. rezümében olvasni honlapunkon, hanem leendő évkönyvünkben nyomtatásban is megjelenhetnek majd tanulmány formájában.

A rendezvény első napján több mint százan, a második napon 50-en vettek részt. A magyar és szlovák kollégák mellett szatmárnémeti, beregszászi és ungvári vendégeink is voltak. A helyi média figyelmének köszönhetően a megyében, a világháló segítségével pedig szélesebb körben is értesülhettek a rendezvényről, támogatóinkról, akik figyeltek ránk. Az NKA logóját a meghívón, a rendezvényről megjelenő híradásokban és a konferencia helyszínén is elhelyeztük.

Nyíregyháza, 2017. október 2.

Kujbusné dr. Mecsei Éva
szakmai felelős

MEGHÍVÓ

2017. szeptember 28.

Helyszín: Megyeháza, Besenyei Nagyterem
Nyíregyháza, Hősök tere 5.

13.00 Megnyitó

Moderátor: Kujbusiné Mecsei Éva levéltár-igazgató

Köszöntőt mond

- ❖ Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke
- ❖ Ó. Kovács József, a Magyar Nemzeti Levéltár megyei főigazgató-helyettese
- ❖ Bukovszky László, kisebbségügyi kormánybiztos, Pozsony
- ❖ Gara Katalin, Magyarország Ungvári Főkonzulátusa vezető konzulja

Pro Archivó-emlékdapok átadása

A helytörténeti pályázat eredményhirdetése és díjazottjainak előadása

14.00 Csehszlovák-magyar lakosságcsere
Tudományos konferencia

Levezető elnök: L. Balogh Béni (MNL OL)

SZARKA LÁSZLÓ (MTA BTK TTI, SJE TK, Komárom):
Elűldözés, kitelepítés, deportálás, lakosságcsere.
Kényszermigráció a második világháború utáni kelet-közép-európai nemzetállamokban

POPÉLY ÁRPÁD (Selye János Egyetem, Komárom):
A magyar kisebbség helyzete Csehszlovákiában a második világháború után

BUKOVSZKY LÁSZLÓ (kisebbségügyi kormánybiztos, Pozsony): A Csehszlovákiai Magyar Demokratikus Népi Szövetség érdekvédelmi tevékenysége 1945–1948 között

DANCSECEZ MÓNIKA (MNL GyMSMGyL): „A Duna választóvízzé válik.” A felvidéki magyarság menekülése és áttelepítése Győr-Moson megyébe, 1945–1948

BÁNSZKI HAJNALKA (MNL SZSZBML):
A lakosságcsere gazdasági-társadalmi vizsgálata Nyíregyházán és a környező tanyabokrokban

NOVAK VERONIKA (Nyitrai Állami Levéltár Végsejlyei Fiókleveletára): A lakosságcsere dokumentumai a szlovákiai állami levéltárakban

ERDÉSZ ADAM (MNL BML): A dél-alföldi szlovák-magyar lakosságcsere kutatója: Kugler József

WÁGENHOFFER GERGELY SZABOLCS (helytörténeti kutató, Veszprém megye): „(Ot)hontalanok”

2017. szeptember 29.
Szakmai út

6,00 Indulás a levéltártól

- ❖ Jászó: a premontrei kolostor és rendház meglátogatása
- ❖ Kassa: gróf Esterházy János szobrának megkoszorúzása

19,00 Visszaérkezés

A szakmai úton való részvétel regisztrációhoz kötött.

KÉPEK A RENDEZVÉNYRŐL

Híradások:

Kölcsey tv: <http://kolcseytv.hu/xxiv-leveltari-napok/>

Nyíregyházi tv: <https://www.youtube.com/watch?v=zrvPZ7Btj-I>

<https://www.szszbmo.hu/altalanos-hirek-informaciok/xxiv-leveltari-napok>

<http://foruminst.sk/2017/10/02/xxiv-szabolcs-szatmar-beregi-nemzetkozi-leveltari-napok/>

Kelet-Magyarország: <http://www.szabarchiv.hu/drupal/sites/default/files/C%C3%ADmlap.jpg>

Nyíregyházi Napló: http://www.szabarchiv.hu/drupal/sites/default/files/C%C3%ADmlap_0.jpg

<http://www.szabarchiv.hu/drupal/node/73369>

http://mnl.gov.hu/mnl/szszbml/hirek/leveltari_napok

http://mnl.gov.hu/mnl/szszbml/hirek/leveltari_napok_2017

Honlapunkon megjelenő szakmai beszámoló:

http://www.szabarchiv.hu/drupal/sites/default/files/24_leveltari_napok.pdf

Hungaricana-n megjelenő szakmai beszámoló:

HUNGARICANA

Hírek

Adatbázisok

Rólunk

Közreműködők

Beszámoló feltöltése

Kezdőlap / Beszámoló feltöltése

Kérjük, tölts fel pályázati beszámolóját az alábbi űrlap segítségével. Felhívjuk figyelmét, hogy a beszámolót csak PDF formátumban áll módunkban elfogadni. Fontosnak tartjuk még megjegyezni, hogy A FELTÖLTÉS NEM AUTOMATIKUS, az űrlapokat kollégáink minden esetben áttekintik, s csak az után kerülnek közreadásra. Megértését köszönjük!

Intézmény neve

Magyar Nemzeti Levéltár Szabolcs-Szatmár-

kötelező

Hely

Nyíregyháza

kötelező

Beszámoló címe

A 24. SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI NE

kötelező

Pályázat azonosító

204108/01431

A helyes forma a következő :XXXXXX/XXXXX (A régi: XXXX/XXXXX)

Megítélt összeg

1240654

Kérjük a teljes összeg kiírását!

Email cím

szszbml@mnf.gov.hu

kötelező